

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Всеукраїнська наукова студентська конференція
«Міжнародне право в період
турбулентності міжнародних відносин»

25 жовтня 2024

м. Одеса

Друкується за наказом ректора Національного університету
«Одеська юридична академія» Олега ТОДОЩАКА
(наказ № 3178-44 від 08.10.2024 р.)

Відповідальний редактор

Аракелян Мінас Рамзесович – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор кафедри міжнародного та європейського права, Заслужений юрист України.

Укладачі:

Бехруз Хашаматула Набійович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права.

Бугаєць Альона Сергіївна – асистент кафедри міжнародного та європейського права.

Гриб Анна Миколаївна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Дронов Владислав Юрійович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Форманюк Вікторія Василівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права.

Слісаренко Анастасія Олександрівна – здобувачка вищої освіти 4 курсу факультету судового та міжнародного права.

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, які рекомендували матеріали до друку.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, м. Одеса, 65009, вул. Фонтанська дорога, 23. Тел. +38(048)719 8685

«Міжнародне право в період турбулентності міжнародних відносин» : студентська науково-практична конференція, 25 жовтня 2024 р., м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2024. 489 с.

© НУ «Одеська юридична академія», 2024

© Кафедра міжнародного та європейського права НУ «ОЮА»

МІСЦЕ ООН ТА МЕХАНІЗМ РОБОТИ КРІЗЬ ПРИЗМУ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Як відомо, Організація Об'єднаних Націй (надалі – ООН) – це міжнародна організація, що була створена після завершення Другої світової війни в 1945 році і ставить собі за мету підтримувати міжнародний мир і безпеку, розвиток дружніх відносин між державами, включаючи співробітництво у вирішенні проблем міжнародного зразка і сприяти дотриманню прав людини [1].

Окрім цього, виділяється декілька основних завдань, які притаманні для ООН:

- по-перше – це підтримання миру, оскільки ООН виступає посередником у багатьох міжнародних конфліктах, які виникають та здійснює функцію контролю за дотриманням мирних угод;
- по-друге – це захист прав людини, оскільки ООН сприяє дотриманню прав людини через різноманітні угоди, програми і тому подібне;
- по-третє – це сприяння економічному розвитку, оскільки ООН займається допомогою потребуючим країнам різноманітними способами, в тому числі через надання економічної, технічної та консультаційної підтримки;
- по-четверте – це здійснення гуманітарної допомоги, оскільки ООН надає допомогу країнам, які зазнали шкоди від природних катастроф, збройних конфліктів, голоду;
- по-п'яте – це розв'язання глобальних міжнародних проблем, оскільки ООН відіграє важливу роль у вирішенні глобальних проблем, як, до прикладу, зміна клімату, нерівність, бідність [2].

В умовах сьогодення, а саме збройного конфлікту РФ проти нашої держави, механізм роботи ООН, та й в загалом, функціонування даної організації змусило

дійти до висновків, що потрібна трансформація та ефективне реагування на сучасні виклики.

Кожного дня російські військові здійснюють жахливі речі: авіаційні, ракетні, артилерійські обстріли, які вражають, як цивільні об'єкти інфраструктури, так і військові. Що стосується окупованих територій, то масштаби катастроф вражають, бо відбувається справжній геноцид українського народу, включаючи трагедії в Бучі, Маріуполі... Окрім цього, зафіксовано тисячі випадків використання сексуального насильства, як одного із методів терору над цивільним населенням, терористичні дії над українськими військовими, зокрема трагедія в Оленівці на Донеччині. В даній історії ООН та Міжнародний комітет Червоного Хреста виступали гарантами безпеки військових, які вийшли з Азовсталі, однак результат захисту та повноцінного функціонування очевидний – обстріляно колонію, де утримували полонених, що вкотре показує бездіяльність та неможливість повноцінно виконувати свої обов'язки.

З 2014 року почалися обговорення як серед професіоналів, так і в широкому суспільстві щодо неефективності механізмів врегулювання конфліктів у Раді Безпеки ООН, зокрема в контексті агресії росії проти України [3]. Прикладами цієї неефективності стали випадки, коли росія застосувала право вето під час розгляду питання про так званий «референдум» у Криму, пізніше заблокувала введення миротворчого контингенту ООН на Донбас, а також завадила створенню міжнародного трибуналу для розслідування катастрофи «Боїнгу 777» у Донецькій області, внаслідок якої загинуло 298 осіб. 25 лютого 2022 року росія також наклала вето на резолюцію Ради Безпеки, що закликала припинити вторгнення в Україну, попри те, що Генеральна асамблея засудила агресію росії 141 голосом із 193.

Отже, чинні правила процедури Ради Безпеки ООН ускладнюють ухвалення рішень у разі відсутності одностайності серед постійних членів. Частина 3 статті 27 Статуту ООН чітко визначає, що для прийняття непроцедурних рішень (а питання, що стосуються загроз миру та міжнародної безпеки, належать до таких) необхідні 9 голосів із 15, включно з позитивними голосами всіх постійних членів.

Однак росія є одним із п'яти постійних членів Ради Безпеки ООН поряд із Китаєм, США, Францією та Великою Британією [4].

Росія активно використовує своє право вето у питаннях, що стосуються України [5]. Тому, без реформування Ради Безпеки ООН або радикальних змін у політичній системі росії, важко сподіватися на зміни в позиції рф, саме тому і виникає нагальна потреба в реформуванні Ради Безпеки ООН для вирішення проблеми зловживання правом вето постійними членами.

Отже, логічно зауважити, що ООН, як глобальна організація, створена для підтримання міжнародного миру та безпеки, наразі стикається з викликами, які вимагають суттєвих змін у її функціонуванні. На прикладі агресії росії проти України стало очевидно, що механізми вирішення конфліктів у межах Ради Безпеки є неефективними, особливо через право вето постійних членів, таких як росія. Нинішні обставини наголошують на необхідності реформування ООН, особливо щодо обмеження зловживань правом вето постійними членами. Без таких реформ організація ризикує втратити свою здатність ефективно реагувати на сучасні виклики миру та безпеки у світі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Правова модернізація Ради Безпеки ООН: проблеми теорії та практики : монографія / Баймуратов М.О., Волошин Ю.О., Годованик Є.В., Юрлов М.М./ Одеса: Фенікс, 2013. 270 с.
2. Charter of the United Nations. URL : <http://www.un.org/ru/documents/charter/chapter5.shtml>
3. Жукорська Я.М. Окремі аспекти реформування Ради Безпеки ООН. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. №4. С. 431-434
4. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду: прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН від 16.09.2005 р. База даних: «Законодавство України». URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010

5. Іорданова О.Є Діяльність ради безпеки Організації Об'єднаних Націй: проблеми застосування права вето. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Юридичні науки.* 2020. С. 177-183.

Ключові слова: Організація Об'єднаних Націй, агресія, терор, трагедії, зміни, реформація, виклики.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» Федорова Тетяна Сергіївна.

РОЛЬ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН В СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТАХ.....	57
Рачок Анна Ігорівна	
МІСЦЕ ООН ТА МЕХАНІЗМ РОБОТИ КРІЗЬ ПРИЗМУ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	62
СЕКЦІЯ № 3. ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ПРАВ ЛЮДИНИ.....	66
Антонюк Софія Любомирівна	
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ПРАВ БІЖЕНЦІВ ТА МІГРАНТІВ.....	66
Глебова Катерина Валеріївна	
ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЧЕТВЕРТОГО ПОКОЛІННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	71
Гриньків Ігор Віталійович та Габрук Ярослав Олегович	
ПРАВА ЛЮДИНИ НА СВОБОДУ ПЕРЕСУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ СУЧАСНОСТІ.....	76
Грищенко Дарія Андріївна	
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ.....	79
Грігуца Яна Сергіївна	
ПРАВА ЖІНОК У МУСУЛЬМАНСЬКИХ КРАЇНАХ: МІЖ РЕЛІГІЄЮ ТА ЗАКОНОМ.....	84
Дідух Анастасія Сергіївна	
РОЛЬ РАДИ ЄВРОПИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	90
Дробот Вікторія Вікторівна	
РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ЗАХИСТІ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН.....	93
Жилка Анастасія Миколаївна	
ПРОБЛЕМА СМЕРТНОЇ КАРИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ.....	97
Жук Станіслав Сергійович	
ІНДИВІД ЯК СУБ'ЄКТ МІЖНАРОДНИХ ЗНОСИН.....	101
Іваськова Дарія Сергіївна	
ЕВОЛЮЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: НОВІ СТАНДАРТИ ТА ВИКЛИКИ.....	105
Каліновська Катерина Станіславівна	
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ЙОГО РОЛЬ У ЗАХИСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ В ЄВРОПІ.....	109
Капітоненко Ангеліни Сергіївни	